



SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Mida ütleb Piibel tarkuse kohta? — Alusmüür · KJV pühakirjad Strongi numbritega

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Tarkus — Piibli aluseks olev õpetus

AVAPÄEVA SÕNA

Igäiks tahab olla tark, kuid vähesed alustavad sealt, kust Jumal alustab. Tarkusel on alguspaik: kartus Issanda ees. Vana keel nimetab tarkust chokmah'iks (H2451, tarkus), ja nimetab seda kartust yirah'iks (H3374, kartus); algusest lõpuni käivad need kaks käsikäes. Jumal ei peida tarkust sinu eest. Ta annab selle. See tuleb tema omast suust, ja ta hoiab seda õigete jaoks nagu varandust. Kuid sa pead selle järele kaevama, nii nagu inimesed kaevavad hõbeda järele. Ja pane see hoolega tähele: sa ei saa leida Jumala tundmist enne, kui saad aru kartusest Issanda ees. See on tarkuse põhiõpetus: kust see algab, missugune õnnistus on nende peal, kes teda kardavad, mis see kartus on, ja kuidas Uus Testament seda edasi kannab. Loe iga sõna oma silmadega. Otsi see läbi.

KOLM KÜSIMUST, MILLELE SEE UURIMUS VASTAB:

1. Kust algab tarkus ja kes seda annab?
2. Millised õnnistused kuuluvad neile, kes kardavad Issandat?
3. Mis on JEHOOVA kartus ja kas Uus Testament õpetab seda ikka veel?

KREEKA VÕTMESÕNAD

“**hirm**” — **G5401 phobos** — kartus, aukartus
kõndides Issanda kartuses, kogudused kasvasid arvult

“**hirm**” — **G5399 phobeo** — kartma, austama
karda pigem teda

“**tarkus**” — **G4678 sophia** — tarkus
sama tarkus, mis kanti üle Uude Testamenti

“**värisemine**” — **G5156 tromos** — värisemine, hirmuga ühendunud vappumine

tehke kartuse ja värinaga tööd oma õndsuse kallal

“rüvedus” — **G3436 molusmos** — räpasus, plekk
puhastagem end kõigest ihu ja vaimu roppusest

HEBREA VÕTMESÕNAD

“tarkus” — **H2451 chokmah** — tarkus, oskus; kaaluda, eristada, tajuda

Issand annab tarkust

“hirm” — **H3374 yirah** — kartus, aukartus

kartus JEHOOVA ees on tarkuse alustus

“hirm” — **H3372 yare** — kartma, austama

Kartke Jehoovat, tema pühad

“mõistmine” — **H998 biynah** — arusaamine, taip

tarkuse ja mõistmise vaim

“teadmine” — **H1847 daath** — teadmine

Otsi Jumala tundmist

“terve tarkus” — **H8454 tuwshiyah** — kaine tarkus; see, mis viib eduni

ta hoiab seda alal õigete jaoks

“kiire mõistmine” — **H7306 ruwach** — tundma lõhna; kiiresti tajuma

kiirelt tuntav lõhn toob kaasa kiire äratundmise

“halastab” — **H7355 racham** — haletsema, armastama, kaastundlik olema

Issand halastab nende peale, kes teda kavatsevad.

AVAV ANKUR

Psalms 111:10 ↗ *read this in your Bible*

JUMALA KARTUS = TARKUSE ALGUS → HEA ARU ON KÕIGIL, KES TEMA KÄSKE TÄIDAVAD.

(Minu isikliku mõtteid — tarkus peab algama ISSANDA kartusest; muud ust ei ole. Ja pane tähele, kust leitakse hea arusaamine: nende juures, kes TEEVAD tema käske. Hea arusaamine on hea edu, ja see tuleb tegemise, mitte ainult kuulmise kaudu.)

I. ISSANDA KARTUS ON TARKUSE ALGUS

A. Isaiah 11:2 ↗ *read this in your Bible*

ISSANDA VAIM HAKKAB TEMA PEAL PUHKAMA = TARKUSE JA MÕISTUSE VAIM + TEADMISE JA ISSANDA KARTUSE VAIM.

(Minu mõtteid — Issanda kartus algab Vaimuga. Seda on siin nimetatud Issanda Vaimu asjade hulgas ja ta hingab seal, kus Ta hingab.)

B. Isaiah 11:3 ↗ *read this in your Bible*

KIIRE MÕISTMINE ISSANDA KARTUSES → EI MÕISTA KOHUT SILMANÄGEMISE JÄRGI + EGA NOOMI KÕRVAKUULMISE JÄRGI.

(Minu enamõtteid — kiire arusaamine: sõna on ruwach (H7306, haistma). Nii nagu tuttav lõhn toob kaasa kiire äratundmise, nõnda teeb Issanda kartus inimese kiireks — ta tunneb asja ära enne, kui silmad ja kõrvad sellega ühele poole on saanud, ning ta ei mõista kohut selle järgi, mida tema silmad näevad.)

C. Proverbs 2:6 ↗ *read this in your Bible*

ISSAND ANNAB TARKUST → TEMA SUUST TULEB TEADMINE JA MÕISTMINE.

D. Proverbs 2:7 ↗ *read this in your Bible*

TEMA VARUB TÕELIST TARKUST ÕIGETE JAOKS + TEMA ON KILBIKS NEILE, KES CHAUSTUVAD ÕIGESTI KÄIA.TA HOIAB ÕIGLASTELE VARUKS TÕELIST TARKUST + TA ON KILBIKS NEILE, KES KÄIVAD LAITMATULT.

(Minu isiklikud mõtteid — kindel tarkus on tuwshiyah (H8454, kindel tarkus) — tarkus, mis püsib kindlana, tarkus, mis viib eduni. Ta talletab seda õigete jaoks, nagu inimene talletab varandust; ja tema ise on kilbiks neile, kes käivad

laitmatuses.)

E. Proverbs 2:4 ↗ *read this in your Bible*

KUI SA OTSID TEDA NAGU HÕBEDAT + KUI SA TA JÄRELE UURID NAGU PEIDETUD AARETE JÄRELE.

F. Proverbs 2:5 ↗ *read this in your Bible*

SIIS SA MÕISTAD ISSANDA KARTUST + LEIAD JUMALA TUNDMISE.

(Minu isiklikud mõtted — millal? Siis, kui sa võtad vastu tema sõnad, kui sa pöörad oma kõrva nende poole, ja hüüad tarkuse poole, ja otsid teda nagu inimesed otsivad hõbedat. Siis — mitte enne — sa mõistad Issanda kartust ja leiad Jumala tundmise. Sa ei saa lisada tundmist oma usule enne, kui sa mõistad Issanda kartust; ja see tarkus on talletatud õigete jaoks.)

II. NENDE ÕNNISTUSED, KES KARTVAD ISSANDAT

A. Psalm 128:1 ↗ *read this in your Bible*

ÕNNIS ON IGAÜKS, KES KARDAB ISSANDAT + KES KÄIB TEMA TEEDEL.

B. Ecclesiastes 12:13 ↗ *read this in your Bible*

KARDA JUMALAT + PIDA TEMA KÄSKE = KOGU INIMESE KOHUSTUS.

C. Psalm 34:9 ↗ *read this in your Bible*

KARDA ISSANDAT → KEDAGI EI OLE PUUDUSES NEIL, KES TEDA KARDAVAD.

D. Psalm 103:11 ↗ *read this in your Bible*

NII NAGU TAEVAS ON KÕRGEL MAA KOHAL = NII SUUR ON TEMA HALASTUS NENDE VASTU, KES TEDA KARDAVAD.

E. Psalm 103:13 ↗ *read this in your Bible*

NAGU ISA HALETSEB LASTE PEALE, NÕNDA HALETSEB ISSAND NENDE PEALE, KES TEDA KARDAVAD.

(Minu isiklikud mõtted — halastab on racham (H7355, kaastundlik olema): hellalt armastada, nii nagu isa armastab oma last. See on nende osa, kes teda kardavad — mitte hirm, vaid Isa hell armastus.)

III. ISSANDA KARTUS ON KURJUST VIHATA

A. Proverbs 8:13 ↗ *read this in your Bible*

ISSANDA KARTUS = KURJUST VIHATA.

B. Proverbs 16:6 ↗ *read this in your Bible*

ISSANDA KARTUSE LÄBI → HOIDUVAD INIMESED KURJAST.

(Mu enda mõtted — kõigepealt vihka seda, siis pöördu sellest ära. Kartus Jehoova ees on vihata seda, mida ta vihkab; ja igaüks, kes vihkab kurja, ei seisa selle juures kaua.)

C. Proverbs 19:23 ↗ *read this in your Bible*

ISSANDA KARTUS KANNAB ELULE → KES SEDA OMAB, JÄÄB RAHULOLDUKS.

IV. ISSANDA KARTUS UUES KEELES

A. Matteus 10:28 Ärge kartke neid, kes võivad teid füüsiliselt tappa, kuid ei saa vaimulikult tappa.

Kartke hoopis teda, kes suudab teid hävitustules füüsiliselt ja vaimulikult hävitada. **[G622 apollumi ■]**
[G5399 phobeo ■]

ÄRGE KARTKE NEID, KES VÕIVAD TEID FÜÜSILISELT TAPPA → KARTKE HOOPIS TEDA, KES SUUDAB TEID HÄVITUSTULES FÜÜSILISELT JA VAIMULIKULT HÄVITADA.

(Minu isiklikud mõtted — vana keel ütleb yirah (H3374, kartus); uus keel ütleb phobos (G5401, kartus). Keel muutus, kuid kartus ei kadunud kuhugi. Sea oma kartus õige peale: ei mitte inimese peale, kes suudab tapa vaid keha — vaid tema peale, kes on võimeline hukkama nii hinge kui keha. Ent pea meeles, kes ta on: Päästja, ja ta päästab täielikult.)

B. Acts 9:31 ↗ *read this in your Bible*

KÄIES ISSANDA KARTUSES + PÜHA VAIMU MANITSUSES → SAID PALJUKS.

(Minu isupersonaalsed mõtted — kõndimine Issanda kartuses toob kaasa mitmekordistumise. Ja pange tähele, missuguses seltskonnas see käib: Issanda kartus ja Püha Vaimu ergutus käivad koos. Need ei ole teineteisele vastandatud; kogudustel

olid mõlemad, ja need kasvasid.)

C. 2 Corinthians 7:1 ↗ *read this in your Bible*

PUHASTAGEM ISEENESE KÕIGEST LIHA JA VAIMU ROOJUSEST → TÄIDES PÜHITSUST JUMALA KARTUSES.

(Minu isiklikud mõtted — pühadus saab täielikuks Jumala kartuses. Rüvedus siin on molusmos (G3436, rüvedus) — laik, nagu muda riideesemel; ja see mõjutab nii ihu kui vaimu. Puhastamine on meie teha — puhastagem end — ja Jumala kartuses saab pühadus oma täieliku lõpuni.)

D. Philippians 2:12 ↗ *read this in your Bible*

TÖÖTAGE OMA PÄASTE KALLAL = KARTUSE JA VÄRINAGA.

(Minu isiklikud mõtted — värisemine on tromos (G5156, trembling): võpatus, mis käib käsikäes kartusega. Just teie oma päaste on see, mida käsitlete; käsitlege seda kartuse ja värisemisega.)

SULGEMINE

Proverbs 2:5 ↗ *read this in your Bible*

MÕISTA ISSANDA KARTUST → LEIA JUMALA TUNDMINE.

Psalm 103:17 ↗ *read this in your Bible*

ISSANDA HELDUS = IGAVESEST AJAST IGAVESE AJANI NENDE PEALE, KES TEDA KARDAVAD.

(Minu isiklikud mõtted — koguge nüüd kokku kogu see asi. Issanda kartus on tarkuse algus. Issand annab tarkust; ta talletab seda õigetele; ja kes teda nagu hõbedat otsib, mõistab Issanda kartust ja leiab Jumala tundmise. See kartus on kurja vihkamine. See kartus viib eluni. Kogudused, kes selles kõnnivad, on paljunenud, ja pühadus saab selles täielikuks. Ja nende peale, kes teda kardavad, on Issanda halastus igavesest ajast igavesti. Issanda kartus ei ole pime uks; see on uks tema halastusse. Alusta sealt.)

HARJUTUSTEST

1. Laul 111:10 — Issanda kartus on:

- a) teadmine
- b) mõistmine
- c) tarkus

2. Matteuse 10:28 — Kartke hoopis teda, kes suudab hävitada:

- a) nii hinge kui ka keha hävitustules
- b) keha, aga mitte hinge
- c) hing, ja mitte keha

3. Õpetussõnad 2:4 — Otsi teda kui hõbedat, ja nõuta teda taga nagu:

- a) puhas kuld
- b) peidetud aramed
- c) hinnalised kivid

4. Õpetussõnad 2:6 — Sest Issand annab tarkust, tema suust tuleb:

- a) tarkus ja õpetus
- b) nõu ja vägi
- c) teadmine ja arusaamine

5. Õpetussõnad 8:13 — Issanda kartus on:

- a) vihata kurja
- b) hoidu kurjast
- c) karta kurja

6. Apostlite teod 9:31 — Käies Issanda kartuses ja Püha Vaimu manitsuses, kogudused:

- a) suurendatud

- b) laiali pillutatud
- c) korrutatud

7. Koguja 12:13 — Karda Jumalat ja peda Tema káske, sest see on:

- a) tarkuse algus
- b) inimese kogu kohustus
- c) tarkade järeldus

VASTUSTE VÕTI: 1-c, 2-a, 3-b, 4-c, 5-a, 6-c, 7-b

KUIDAS SEE UURIMUS HARGNEB

KUIDAS ALGUSED KOHTUVAD: ÕPETUSSÕNAD 1:7 ÜTLEB, ET ISSANDA KARTUS ON TARKUSE ALGUSEKS, JA ÕPETUSSÕNAD 9:10 ÜTLEB, ET SEE ON TARKUSE ALGUSEKS — ASETAGE NEED KAKS ALGUST KÕRVUTI JA OTSIGE VÄLJA ERINEVUS.

KUIDAS TERVE PEATÜKK SEDA OTSIB: IIOB 28 KÜSIB, KUST TARKUST VÕIB LEIDA, JA LÕPETAB: ISSANDA KARTUS, SEE ON TARKUS (IIOB 28:28).

KUIDAS VARANDUS ON NÜÜD PEIDETUD: OTSI TEDA OTSEKUI PEIDETUD VARANDUST (ÕP. 2:4) VIIB SELLENI, KELLES ON PEIDETUD KÕIK TARKUSE JA TUNNETUSE TARAD (KOL. 2:3).

KUIDAS VAIM HINGAB VÕSUL: TARKUSE VAIM HINGAB TEMA PEAL (JES. 11:2) — OTSI ÜLES SEE, KELLE PEAL TARKUSE VAIM HINGAB.

→ KUIDAS SEDA SAADA, KUI SEE SUL PUUDUB: KUI KELLELGI TEIE SEAST ON TARKUSEST PUUDUS, PALUGU TA JUMALALT, KES ANNAB KÕIKIDELE HELDELT JA EI TEE ETTEHEITEID (JAAKOBUSE 1:5).

SOURCES & CREDITS

Scripture: Estonian Bible: Piibel Kõigile (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).